

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 195/21
Luxemburg den 9 november 2021

Dom i mål C-91/20
Bundesrepublik Deutschland

Det gemensamma europeiska asylsystemet utgör i princip inte hinder för att en medlemsstat automatiskt, på derivativ väg och i syfte att hålla samman familjen, utvidgar flyktingstatusen till att omfatta ett underårigt barn till en förälder som beviljats sådan status

Klaganden i det nationella målet, LW, är en tunisisk medborgare som är född i Tyskland år 2017. Hennes mor är en tunisisk medborgare vars asylansökan avslagits. Hennes far är en syrisk medborgare som beviljades flyktingstatus år 2015. Den asylansökan som lämnades in i LW:s namn avslogs genom beslut av Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Federala migrations- och flyktingmyndigheten, Tyskland).

Efter det att LW:s överklagande av denna dom ogillats, lämnade hon in ett överklagande till den hänskjutande domstolen, Bundesverwaltungsgericht (Federala högsta förvaltningsdomstolen, Tyskland).

Den hänskjutande domstolen har påpekat att LW inte kan göra anspråk på flyktingstatus med stöd av en egen rättighet. Hon skulle nämligen kunna åtnjuta ett effektivt skydd i Tunisien, ett land där hon är medborgare. LW uppfyller emellertid de i den nationella lagstiftningen¹ föreskrivna villkoren för att beviljas derivativ flyktingstatus i egenskap av underårigt barn till en förälder som beviljats sådan status, i syfte att skydda familjen i asylsammanhang. Enligt denna lagstiftning ska även ett barn som är fött i Tyskland och som genom sin andra förälder är medborgare i ett tredjeland, på vars territorium det inte skulle utsättas för förföljelse, beviljas flyktingstatus.

Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida en sådan tolkning av tysk rätt är förenlig med **direktiv 2011/95**² och har därför förklarat målet vilande för att ställa frågor till EU-domstolen om tolkningen av artiklarna 3³ och 23.2⁴ i nämnda direktiv. I domen svarar domstolen (stora avdelningen) att dessa bestämmelser **inte utgör hinder för att en medlemsstat med stöd av förmånligare nationella bestämmelser beviljar ett underårigt barn till en tredjelandsmedborgare som har beviljats flyktingstatus, derivativ flyktingstatus i syfte att hålla samman familjen även när detta barn är fött inom denna medlemsstats territorium och – genom den andra föräldern – är medborgare i ett annat tredjeland, i vilket barnet inte riskerar att bli förföljt. För att sådana nationella bestämmelser ska vara förenliga med direktiv 2011/95 krävs emellertid att barnet inte omfattas av någon av de undantagsgrunder**

¹ I förevarande fall 26 § andra och femte styckena Asylgesetz (asyllagen), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet. I dessa bestämmelser föreskrivs, i förening, att ett ogift underårigt barn till en flykting på ansökan ska erkännas ha rätt till internationellt skydd, när den status som barnets förälder har förvärvat är slutgiltig.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (EUT L 337, 2011, s. 9).

³ I denna bestämmelse föreskrivs en möjlighet för medlemsstaterna att införa förmånligare bestämmelser för att fastställa vem som ska betraktas som flykting och för att fastställa innebörden av internationellt skydd, förutsatt att dessa bestämmelser är förenliga med direktivet.

⁴ Denna bestämmelse har till syfte att säkerställa att familjen hålls samman när en person har beviljats internationellt skydd men hans eller hennes familjemedlemmar för egen del inte uppfyller kraven för att erhålla ett sådant skydd, och föreskriver att vissa av de förmåner som beviljas förmånstagaren ska utvidgas till att omfatta nämnda familjemedlemmar.

som avses i detta direktiv och att barnet genom sitt medborgarskap eller någon annan omständighet som kännetecknar hans eller hennes personliga rättsliga status inte har rätt till en bättre behandling i denna medlemsstat än den som följer av att flyktingstatus beviljas.

Domstolens bedömning

Domstolen konstaterar för det första att ett barn som befinner sig i en sådan situation som den i det nationella målet inte för egen del uppfyller kraven för att beviljas flyktingstatus i enlighet med ordningen i direktiv 2011/95.

Det framgår nämligen av direktivet att ställningen som flykting förutsätter att två villkor är uppfyllda, nämligen dels fruktan för förföljelse, dels avsaknaden av skydd mot förföljelse i det tredjeland där den berörda personen är medborgare. LW skulle emellertid kunna åtnjuta ett effektivt skydd i Tunisien. Domstolen erinrar i detta sammanhang om att en ansökan om internationellt skydd, i enlighet med ordningen i direktiv 2011/95, inte kan beviljas sökanden för egen del endast av det skälet att en familjemedlem till sökanden hyser en välgrundad fruktan för förföljelse eller löper en verklig risk att lida allvarlig skada, när det har fastställts att sökanden inte själv hotas av förföljelse eller allvarlig skada, trots sin relation till denna familjemedlem och den särskilda utsatthet som följer av relationen.⁵

För det andra påpekar domstolen att det i direktiv 2011/95 inte föreskrivs någon utvidgning av flyktingstatusen, på derivativ väg, till att även omfatta familjemedlemmar till en flykting vilka för egen del inte uppfyller kraven för att beviljas sådan status. Artikel 23 i direktivet ålägger nämligen endast medlemsstaterna att i nationell rätt föreskriva att sådana familjemedlemmar, i den mån detta överensstämmer med familjemedlemmarnas personliga rättsliga status, får ansöka om vissa förmåner, bland annat uppehållstillstånd och tillträde till arbetsmarknaden, vilka syftar till att familjen hålls samlad. Medlemsstaternas skyldighet att föreskriva tillgång till dessa förmåner omfattar för övrigt inte barn till en person som beviljats internationellt skydd och vilka är födda i den mottagande medlemsstaten i en familj som har bildats i den medlemsstaten.

För att avgöra huruvida en medlemsstat, i syfte att hålla samman familjen, ändå kan bevilja ett barn derivativ flyktingstatus i en sådan situation som den som LW befinner sig i, erinrar domstolen för det tredje om att artikel 3 i direktiv 2011/95 gör det möjligt för medlemsstaterna att anta förmånligare bestämmelser för att fastställa vem som ska betraktas som flykting, förutsatt att dessa bestämmelser är förenliga med direktivet.

Sådana bestämmelser är oförenliga med direktivet bland annat om de låter tredjelandsmedborgare som befinner sig i en situation som helt saknar samband med den logiska grunden för internationellt skydd komma i åtnjutande av flyktingstatus.⁶ Den automatiska utvidgningen av flyktingstatusen, på derivativ väg, till att även omfatta ett underårigt barn till en person som har beviljats flyktingstatus, oberoende av huruvida barnet för egen del uppfyller villkoren för att beviljas flyktingstatus och även i de fall då detta barn är fött i den mottagande medlemsstaten, vilket föreskrivs i de bestämmelser som är aktuella i det nationella målet i syfte att hålla samman flyktingars familjer, har emellertid ett samband med den logiska grunden för internationellt skydd.

Domstolen påpekar emellertid att det kan finnas situationer där en sådan automatisk utvidgning av flyktingstatusen, på derivativ väg, i syfte att hålla samman familjen, till att även omfatta ett underårigt barn till en person som har beviljats flyktingstatus inte – trots att detta samband föreligger – skulle vara förenlig med direktiv 2011/95.

Förbehållet i artikel 3 i direktivet utgör således hinder för att en medlemsstat antar bestämmelser som innebär att flyktingstatus beviljas en person som inte kan ges sådan status i enlighet med artikel 12.2 i direktivet. Den nationella lagstiftning som är aktuell i det nationella målet innebär emellertid att sådana personer inte kan komma i åtnjutande av en utvidgning av flyktingstatusen.

---

⁵ Se dom av den 4 oktober 2018, Ahmedbekova ([C-652/16](#) punkt 50).

⁶ Se dom av den 4 oktober 2018, Ahmedbekova ([C-652/16](#) punkt 71).

Vidare innebär förbehållet i artikel 23.2 i direktiv 2011/95 att förmåner som beviljas en person som har beviljats internationellt skydd inte får utvidgas till att även omfatta en familjemedlem till denna person, i de fall då detta inte skulle överensstämma med denna familjemedlems personliga rättsliga status. Domstolen preciserar innebörden av detta förbehåll, som även ska iakttas när en medlemsstat tillämpar förmånligare bestämmelser som antagits i enlighet med artikel 3 i direktivet, enligt vilka den status som tillkommer en person som beviljats internationellt skydd automatiskt utvidgas till att omfatta vederbörandes familjemedlemmar, oberoende av om dessa uppfyller villkoren för beviljande härav.

Det skulle inte överensstämma med den personliga rättsliga statusen för ett barn till en person som beviljats internationellt skydd, och som för egen del inte uppfyller kraven för att erhålla detta skydd, att utvidga de förmåner som avses i artikel 23.2 i direktiv 2011/95 eller den status som beviljats barnets förälder till att även omfatta barnet i de fall då barnet är medborgare i den mottagande medlemsstaten eller har ett annat medborgarskap som, med beaktande av samtliga omständigheter som kännetecknar hans eller hennes personliga rättsliga status, ger barnet rätt till en bättre behandling i denna medlemsstat än den som följer av en sådan utvidgning. Denna tolkning av förbehållet i artikel 23.2 i direktiv 2011/95 tar hänsyn till barnets bästa, som ska beaktas vid tolkningen och tillämpningen av denna bestämmelse.

Det framgår i förevarande fall inte att LW, genom sitt tunisiska medborgarskap eller någon annan omständighet som kännetecknar hennes personliga rättsliga status, skulle ha rätt till en bättre behandling i Tyskland än den som följer av att hennes fars flyktingstatus på derivativ väg utvidgas till att även omfatta klaganden.

Slutligen preciserar domstolen att frågan huruvida det är förenligt med direktiv 2011/95 att tillämpa förmånligare nationella bestämmelser, såsom de nu aktuella, i en sådan situation som den som LW befinner sig i, inte beror på huruvida det är möjligt för LW och hennes föräldrar att bosätta sig i Tunisien. Syftet med artikel 23 i direktivet är att ge en flykting möjlighet att åtnjuta de rättigheter som denna status ger samtidigt som dennes familj hålls samlad i den mottagande medlemsstaten. Den omständigheten att LW:s familj har möjlighet att bosätta sig i Tunisien kan således inte motivera att förbehållet i punkt 2 i denna bestämmelse ska förstås så, att det innebär att hon inte kan beviljas flyktingstatus, eftersom en sådan tolkning skulle innebära att hennes far avstår från den rätt till asyl som han har erkänts i Tyskland.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127